

Tietovisa

1. Maahanmuuttaja-sanalla voidaan tarkoittaa

- a) henkilöä, joka on muuttanut Suomeen ja jolla on tarkoitukseen asua Suomessa pidempi aika.
- b) henkilöä, joka on muuttanut Suomeen opiskelun tai työn takia.
- c) henkilöä, joka on tullut Suomeen pakolaisena.
- d) turvapaikanhakijaa.

Oikea vastaus: a, b, c, d.

Kaikki väittämät sopivat maahanmuuttajiin. Suurin osa maahanmuuttajista tulee Suomeen Venäjältä, Virosta ja Ruotsista.

2. Turvapaikanhakija on henkilö, joka

- a) hakee kotimaansa ulkopuolelta suojelua.
- b) ei vielä tiedä, saako jäädä asumaan maahan, josta hakee turvapaikkaa.
- c) ei voi palata kotimaansa ja saa varmasti jäädä asumaan maahan, josta hakee turvapaikkaa.
- d) joka saa asua maksutta vastaanottokeskuksessa niin kauan kuin on tarvetta.

Oikea vastaus: a, b.

Turvapaikanhakija hakee kotimaansa ulkopuolelta suojelua. Hän ei kuitenkaan vielä tiedä, saako jäädä asumaan maahan, josta hakee turvapaikkaa. Koska viranomaiset eivät voi tietää automaattisesti, tarvitseeko joku henkilö suojelua vai ei, on kaikille taattu oikeus tilanteen selvittämiseen. Hakijalle voidaan antaa turvapaikka, jos hänellä on perusteltu syy pelätä vainoa omassa maassa. Turvapaikanhakija ei saa asua vastaanottokeskuksessa enää sen jälkeen, kun tieto turvapaikan saamisesta tai saamatta jäämisestä selviää. Mikäli turvapaikanhakijalla on varallisuutta, hän joutuu maksamaan vastaanottokeskuksessa asumisesta.

3. Lähes kaikki turvapaikanhakijat saavat jäädä asumaan Suomeen.

Kyllä / ei

Oikea vastaus: ei.

Läheskään kaikki turvapaikanhakijat eivät saa jäädä Suomeen. Kielteisen turvapaikan saaneet käännytetään maasta. Suomea sitoo kansainvälisissä sopimuksissa määritelty palautuskielto, jonka mukaan ketään ei saa käännättää tai karkottaa alueelle, jossa voi joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun ihmisarvoa loukkaavan kohtelun kohteeksi. Kaikista kielteisistä päätöksistä on oikeus valittaa. Ne, jotka saavat myönteisen päätöksen, saavat viranomaisten osoittaman kuntapaikan ja muuttavat vastaanottokeskuksista asumaan heille määrättyyn paikkaan Suomessa. Turvapaikan saaneista tulee kuntalaisia ja he voivat asua Suomessa samoin oikeuksin kuin kuka tahansa muu. Pieni osa yleensä muuttaa takaisin kotimaahansa (tai johonkin muuhun maahan), mikäli siellä on turvallista. Suurin osa kuitenkin haluaa jäädä Suomeen, löytää työpaikan ja kotitua tänne.

4. Pakolaiset ovat usein kokeneet vainoa, väkivaltaa tai sen uhkaa. Mistä syystä he ovat voineet joutua kokemaan vainoa tai vaaraa?

- a) Uskontonsa tai kansallisuutensa takia.
- b) Poliittisen mielipiteensä takia.
- c) Aseellisten yhteenottojen takia.

Oikea vastaus: a, b, c.

Lähes poikkeuksetta omasta kotimaasta lähdetään silloin, kun syy on erittäin vakava eikä muita vaihtoehtoja ole. Monissa maissa, joista lähdetään pakolaisiksi, on useita aseellisia ryhmittymiä. Pakolaisella on aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi kotimaassaan rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta. Suurin osa pakolaisista päätyy naapurimaihin tai sisäiseksi pakolaiseksi omassa maassaan. Köyhimmät maat kantavat suurimman vastuun myös pakolaisten auttamisesta.

5. Kiintiöpakolainen on henkilö, joka ei voi palata kotimaahansa. Kiintiöpakolainen on joutunut jäämään pakolaisleireille, joiden olosuhteet ovat usein hyvin haastavat. Pakolaisleiri on tarkoitettu väli tilaksi. Pakolaisleirillä joutuu viettämään aikaa enintään

- a) kuukauden
- b) puoli vuotta
- c) kaksi vuotta
- d) enimmäisaikaa ei ole.

Oikea vastaus: d.

Leirit on tarkoitettu väliaikseksi ratkaisuksi, mutta moni joutuu odottamaan leirillä useita vuosia siirtoa johonkin maahan. Jotkut joutuvat elämään leireillä kymmeniä vuosia, jopa koko elämänsä.

6. Pakolaisleireillä asuu arviolta 15 miljoonaa ihmistä. Kiintiöpakolaiset odottavat pakolaisleireillä siirtoa johonkin turvalliseen maahan. Suomi on sitoutunut ottamaan vuosittain tästä määrästä 5 000 kiintiöpakolaista. Kyllä / ei

Oikea vastaus: ei.

Syyrian kriisin aikaan vuonna 2014 ja 2015 määrä nostettiin 1 050:een. Määrä on ollut sitä ennen vuodesta 2011 alkaen 750. Suomen viime vuosina ottamat kiintiöpakolaiset ovat olleet pääasiassa syyrialaisia, kongolaisia, afganistanilaisia ja sudanilaisia.